

Ketil Bjørnstad**The light**

(ECM 2056)

Het ECM label maakt er een gewoonte van om de juiste Noorse artiesten te contracteren en er top albums mee te maken. De samenwerking die Agnes Buen Garnås ooit aanging met Jan Garberak is legendarisch, hun vertolkingen van Noorse middeleeuwse liederen zijn voor mij nog steeds een hoogtepunt in de muziek. Ook het Trio Mediaeval nam op overtuigende wijze de Noorse middeleeuwen onder handen en nu is het dan de beurt aan pianist Ketil Bjørnstad. Samen met mezzosopraan Randi Stene en viola speler Lars Anders Tomter, nam Bjørnstad een vijftiental liederen op. Het eerste deel van de cd bestaat uit eigen composities, genaamd *Fire Nordiske sanger*, dat zoveel wil zeggen als 'vier Noorse liederen'. Een dik kwartier ingetogen, gevoelige en uitzonderlijk goed gemusiceerde liederen over de Fjorden, de lange nachten, de zwoele zomer en over sneeuw die langzaam valt. Het tweede deel beslaat meer dan vijftig minuten en is een recital met gedichten van John Donne, op muziek gezet door Bjørnstad zelf. Gezongen in het Engels, maar met dezelfde sfeer als de Noorse composities, weten de drie muzikanten me mee te sleuren in hun muziek en sfeer. *The light* is wederom een prachtige uitgave van het ECM label. De sobere arrangementen en kleine bezetting zorgen voor een intiem album met muziek van een zeldzaam soort puurheid.

Ron Janssen

Eelco Schilder

Sigrid Moldestad**Taus (Felefortellingar)**

(Grappa 7223 / Music & Words)

Sigrid Moldestad is een Noorse violiste / zangeres die met *Taus* een eerbetoon heeft opgenomen aan alle violistes die tussen 1730 en 1900 aan de westkust van Noorwegen actief waren. Ze vertelt over hun leven en de merkwaardige verhalen waarmee deze vrouwen rondtrokken. De muziek op deze cd zijn veelal composities van deze violistes, die door Moldestad op energieke en deskundige wijze tot leven worden gewekt. Het eerste dat opvalt is het fraaie spel op de Hardanger viool. Moldestad heeft een lichte, zachte manier van spelen die de klanken van dit prachtige Noorse snaarinstrument goed tot zijn recht laat komen. Haar zang heeft eenzelfde lichtheid, waarmee ze de verhalen daadwerkelijk moeiteloos en met gevoel voor de achterliggende emoties weet te vertolken. Prachtig is *Huldresong*, over de Noorse versie van wat wij in de lage landen een 'sirene' noemen, een vrouw die met haar fraaie gezang je desoriënteert en het gevaar in lokt. Dit lied wordt gevolgd door de *trollkjerringslåt frå Hornelen*. Het is een van de oudste opgetekende dansen uit Nordfjord en werd in de vroegere, duistere dagen gespeeld na de maaltijd door een orkest van heksen en kleine duiveltjes. Moldestad heeft, samen overigens met een goede groep muzikanten, een prachtige en afwisselende cd opgenomen, waarin de mystiek, de vrijheid en de schoonheid van het Noorse land en de muziek goed tot uiting komt.

Eelco Schilder

Kerstin Blodig**Nordisk Sjæl**

(Westpark 87160 / Music & Words)

Nordisk Sjæl - of in de Engelse titel *Nordic soul* - is een verzamelaar en toch weer niet. Het album bevat 13 songs, waarvan er zeven regelrecht uit eerdere solo- of projectalbums van Kerstin Blodig afkomstig zijn. Twee tracks, waaronder het nog niet eens zo oude Kelpienummer *Jag lagde meg sa silde*, werden opnieuw opgenomen. Het geheel wordt aangevuld met drie nieuwe opnamen. De eerste is afkomstig van een televisiespecial en wordt uitgevoerd met vaste partner Ian Melrose en bassist Urs Fuchs. De andere twee tracks zijn vooruitblikken op een nieuw project van Blodig met Bob Melrose, inderdaad broer van... De twee verschillen nog al van elkaar. *Want you* is nog relatief akoestisch, maar *Seagulls* omschrijft Blodig zelf als 'het resultaat van een samenwerking tussen een folkmuzikant met een hedendaagse chill/ambient/popmuziek georiënteerde collega'. Een aardig experiment, dat niet eens onaardig klinkt, maar het is voor mij wel de minste van de tracks op het album. De finesses die Blodig juist zo accuraat in haar muziek weet te stoppen verzuipen gewoonweg in het gedreun van de bassen en de wollen geluidsdeken. Hier klinkt een geforceerde Capercaillie kloon, naar mijn idee. Dat overdadige had ik ook tegen op het project *Talking Water*, waarvan op deze cd drie opnames zijn geselecteerd. Blodig heeft al die fratsen niet nodig. De uitermate sterke zang en dito gitaarbegeleidingen, in samenwerking aangevuld met lyrische gitaarnoten van Ian Melrose of diens whistles, spreken boekdelen. Vol bewondering kan ik nog steeds luisteren naar *Kraka, Solbánn of Trollferd*. Als verzamelaar geeft *Nordisk sjæl* dus wel een goed en breed beeld van de veelzijdigheid van Kerstin Blodig in al zijn schakeringen.

Marius Roeting

Selsølåten**Låter fra Selsø**

(Go folk G00408)

Selsø ligt ten Westen van de Deense hoofdstad Kopenhagen en kent toch echt niet zoveel unieke traditionele stukken dat er een hele cd mee gevuld kan worden. Vandaar dat Sven-Erik Pedersen voor zijn band Selsølåten zelf maar nieuwe stukken schreef die geïnspireerd zijn door de natuur en het leven in dit deel van Denemarken. Hij vormt de band met zes andere muzikanten en samen spelen ze vijftien composities waarin de Deense traditionele muziek duidelijk hoorbaar is. Soms rustiek en ingetogen, maar bij vlagen fel en met spacy elektrische gitaar en Hammond orgel op de achtergrond, weet de band een lekkere en afwisselend geheel te maken. Wel laat na een nummer of tien de beperking van de componist zich gelden. De arrangementen herhalen zich en er wordt toch wel heel vaak teruggegrepen op bekend voorkomende thema's uit de Deense muziekgeschiedenis. Niet te min een prettige plaat met soms verrassende composities. Degelijk uitgevoerd door dit zevental.

Eelco Schilder

Een muzikale 4 X 4, made in

De Parijse uitgever EPM werk bijzonder is de reeks 'Poètes & Chansons' al een aantal jaren. Het is niets dan gezongen poëzie. Onlangs bracht de uitgever een maat met telkens vier cd's. Samen vormen ze een verzameling die het ontstaan van de klankopname en 19e eeuwse Parijs Saint-Germain-des-Prés, Chansons de Paris. Het eerste volume kreeg ook nog een afzonderlijke cd, die het Parijs voor nauwelijks meer dan de prijs van een cd. Het Parijs Montmartre en Paris Saint-Germain-des-Prés, in de cabarets en café-chantants van de 19e eeuw. Het boekjes van telkens ongeveer vijftig pagina's. Het zijn bijzonder goed gedocumenteerd en Engelse samenvatting afgedrukt. Beginnen we met *Paris Montmartre* waar de belangrijke rol hebben gespeeld in de ontwikkeling van het Nederlands cabaret, is er een *Chat Noir* - wat een belangrijk cabaret was in Parijs. Eén door hemzelf, een opname uit de jaren 20. De cd 2 *Les cabarets artistiques et chansonniers* is een 'chansonnier' iemand die humoristische actualiteit. Het woord heeft er dus een beetje te maken met de monologen. Op het deel *Les nuits de Paris* liederen te horen. Bekende namen zijn Josephine Baker, Rina Ketty en de begin van de 20e eeuw. *aux Trois Baudets* krijgen we veel mooie liederen te horen. Chez Patachou en de jaren 30. *chansonscènes* in Montmartre. Het is op deze cd horen hem op deze schijf met *Le mauvais temps* zelf, de ondergewaardeerde Francis Lemaire en vele anderen ontbreken niet. Een prachtige cd. Droite is hier samengebracht. Hetzelfde kan gezegd van het deel *Saint-Germain* de bloei van de cabarets in deze wijk van Parijs. Het is een uitgave minder oud werk. De vier cd's bevatten liederen van toen debuteerden. Vandaar de cd's *De la Rose Rouge à l'Échelle de Jacob*. In de jaren 20. Germain hors les murs... et retour (cd 4). 4 Barbus, Jacques Douai, Cora Vaucaire, Jacques Brel, Sylvestre, Barbara, Jacques Brel. Het deel *Chansons de Paris* laat allemaal horen. Het deel *Succès de Paris* bevat 25 chansons zoals *Sous le ciel de Paris* door Jacqueline Ferrière, *canaille* door Léo Ferré, om er maar drie te noemen. Liedjes over liefde, gelukkige en ongelukkige liefde wordt met het wondermooie *Complainte* van Jacques Brel. Hier hoor je de versie van Patachou, maar ook de originele filmversie van Cora Vaucaire. Bij de cd's zowat alle wijken van de stad. Chansons de Paris met negen stuks, niet met de oude krasse liederen door artiesten als Patachou, Monique M. *bals et les guingettes* vaart ook wat weg van de dansanten te bezoeken. Hier komen weer een cd. *on s'promène au bord de l'eau* door Jean. Uiteraard ook recentere, ondermeer door de cd's bij dit deel vermeldt enkel de titels, vertol-